

BG-RRP-2.012 Финансиране на докторантури в областта на зелените и цифровите технологии

инвестиция С2.12 „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии“

по Плана за възстановяване и устойчивост

**Финансирано от
Европейския съюз**

NextGenerationEU

Общ размер на средствата по процедурата

- ▶ Общият размер на средствата по процедурата е 2 965 986.00 лв., от които:
- ▶ 2 894 865.91 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост.
- ▶ 71 120.09 лв. национално публично финансиране (невъзстановим данък добавена стойност)
- Минимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект: неприложимо
- Максимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект: 98 866.20 лв., разпределени както следва: 96 495.53 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост и 2 370.67 лв. национално публично финансиране (невъзстановим ДДС).
- ▶ Публичното финансиране не трябва да надвишава 100% от общия размер на допустимите разходи на проекта.

**Финансирано от
Европейския съюз**

NextGenerationEU

Допустими кандидати

Научни самостоятелни звена на БАН (институти или научни специализирани звена) са допустими кандидати по процедурата. Кандидатът е отговорен за подготовката и подаването на проектното предложение през ЕС на МВУ и комуникацията със СНД по време на оценителния процес. Всеки кандидат може да подаде **до 2 проектни предложения**.

Ръководителят на проекта е хабилитиран учен, притежаващ образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, с научна квалификация в съответната научна област, удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и с **опит в обучението на студенти (дипломанти), докторанти, млади учени и др.** Ръководителят на проекта, който е и ръководител на докторантурата, трябва да е в **трудова правоотношения с организацията-кандидат**. Един учен не може да бъде ръководител на повече от едно проектно предложение в рамките на процедурата.

Съръководител на докторантурата е хабилитирано лице с професионален опит, относим към темата на дисертационния труд, и е посочен от икономически оператор. Съръководителят представя професионална биография и писмо от номиниращия икономически оператор.

Консултант на докторантурата е лице, притежаващо висше образование и с професионален опит, относим към темата на дисертационния труд. Консултантът е посочен от икономически оператор; представя професионална биография и писмо от номиниращия икономически оператор.

Участието на партньори е недопустимо по процедурата.

Финансирано от
Европейския съюз

NextGenerationEU

Обща цел на процедурата

Основна цел на процедурата е привличане и обучаване на докторанти от бизнеса, както и обучение на висококвалифицирани специалисти, със знания и умения, относими към нововъзникващи технологии, процеси и отношения, свързани с двойния преход и разработване на съвместни с бизнеса докторантури и изграждане на специалисти в съответствие с нуждите на бизнеса в области, свързани със зеления преход и цифровите технологии.

Участието на представители на бизнеса като съръководители или консултанти в обучението на докторанта и разработването на дисертационния труд е от изключително значение за установяване на трайни връзки наука – индустрия. От една страна това ще доведе до повишаване на иновационния капацитет на предприятието, в което докторантът ще има възможност да продължи кариерата си. Обучението и подготовката на висококвалифицирани специалисти в области, идентифицирани от бизнеса, ще ускори насоченото изграждане на научноизследователски и иновационен капацитет в тематични направления, които са свързани с нуждите на бизнеса и ще подпомогне технологичния трансфер в страната. От друга страна се очаква тези кадри, запознати с детайлите на научната система, да промотират участието на бизнеса в иновационни процеси съвместно с изследователски колективи от БАН. В този смисъл мярката ще допринесе за прехода към икономика, основана на знанието.

**Финансирано от
Европейския съюз**

NextGenerationEU

Теми на докторантурите

▶ Те трябва да са относими към зеления и дигиталния преход, като са в области на висше образование и професионални направления, в рамките на които кандидатстващите научни звена имат акредитирана докторска програма.

▶ **Област: Зелени технологии и ресурсна ефективност**

- ▶ 1. Технологии за получаване на зелен (и жълт) водород и неговата преработка, съхранение, транспорт и приложение.
- ▶ 2. Иновативни решения за намаляване емисиите от въглероден диоксид и други парникови газове от енергетиката и промишлеността за устойчив климат (климатична неутралност).
- ▶ 3. Разработване на иновативни материали с екологична насоченост и висока приложност за по-добро качество на живот
- ▶ 4. Устойчив добив и преработка на рудни, нерудни полезни изкопаеми и инертни материали.
- ▶ 5. Нови технологии за устойчиво получаване, преработка и управление на биомаса (вкл. чрез химически, биохимически, електрохимически, биологически, плазмени, термохимически и др. процеси).
- ▶ 6. Иновативни методи и технологии за преработка на природни, битови и промишлени отпадъци и оползотворяване на получените суровини.

▶ **Област Цифрови технологии**

- ▶ 1. ИКТ в индустрията
- ▶ 2. Интернет технологии и услуги. Интернет на нещата (IoT);
- ▶ 3. Големи/свързани данни (Big data/Linked data) и геопространствени данни
- ▶ 4. ИКТ в медицина, здравеопазване и спорт (теле-медицина, теле-грижа, мониторинг, персонализирана медицина и интелигентна асистенция, системи за разширена реалност (Augmented reality))
- ▶ **ВАЖНО:** Посочените в документацията поднаправления имат ориентируващ характер и нямат за цел да ограничат проектните предложения, които кореспондират с основните теми.

**Финансирано от
Европейския съюз**
NextGenerationEU

Теми на докторантурите

Темата на докторантурата може да не попада в посочените тематичните направления, но тя трябва да е относима към зеления и цифров преход. В този случай темата трябва да е съвместно предложена от научното звено на БАН и икономически оператор, чийто служител ще е съръководител/консултант на докторанта.

Темата на докторантурата е относима към изследване на публични политики, икономически процеси, регулаторни решения, социални и етични аспекти и др. в контекста на зеления преход и цифровизацията, и е предложена от научното звено.

**Финансирано от
Европейския съюз**
NextGenerationEU

Условия и ред за прием на докторантите

Съгласно чл. 21, ал. 7 от ЗВО висшите училища, получили при програмна акредитация оценка от 8,00 до 10,00, и организациите по **чл. 47 от ЗВО имат право да извършват обучение в образователна и научна степен "доктор"** в изпълнение на научноизследователски проект с финансиране за не по-малко от три години при условия, определени **в правилниците за дейността им и съответния научноизследователски проект** и с **договор** между висшето училище или **научната организация, ръководителя на проекта и докторанта**. Докторантите по чл. 21, ал. 7 от ЗВО се приемат извън утвърдения брой на приеманите за обучение студенти и докторанти, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им. **Средствата за финансиране на обучението на докторантите по чл. 21, ал. 7 от ЗВО, в т. ч. за стипендии и/или възнаграждения, се осигуряват от научноизследователския проект**, в рамките на който се обучават. Обучението им се прекратява при прекратяване на научноизследователския проект, като последиците за страните се уреждат в договора по чл. 21, ал. 7 от ЗВО. **Обучението може да не се прекратява, ако средствата за финансирането му се осигурят и от други източници, в т. ч. и от бюджета на организацията**. Финансирането на докторантурите след крайния срок за допустимост на разходи по МВУ месец юни 2026 г., ще се осигури от бюджета на БАН за останалия срок съгласно чл. 21, ал. 7 от ЗВО.

Процедурите за прием на докторанти в звената на БАН се откриват с **решение на научната организация за провеждане на конкурс**. Конкурсът за обучение на докторанти по чл. 21, ал. 7 от ЗВО се обявява на **страницата на научното звено, както и на страницата на БАН**. Кандидатите подават документи съгласно условията и реда, определени в ЗРАСРБ, и реда, определен в правилника на БАН и научното звено, в срок не **по-малък от един месец след публикуване на обявлението на интернет страницата на научната организация**.

След приключване на процедурата по прием на докторанти по чл. 21, ал. 7 от ЗВО, класираните кандидати се **зачисляват с решение на Научния съвет (НС)** звеното. Сключва се договор между научната организация, ръководителя на проекта и докторанта, в който се определят правата и задълженията на страните за изпълнение на програмата за обучение. Обучението на докторантите се осъществява в съответствие с кредитната система за обучение в Докторантското училище към ЦО и условията на проекта. Докторантът получава възнаграждение за пълен работен ден съгласно Кодекса на труда.

ИНДИКАТОРИ

За процедурата: 30 докторанти (изследователи), работещи в подпомогнатите научноизследователски звена на БАН

За проект: 1 докторант, работещ в подпомогнатите по настоящата процедура научноизследователски звена на БАН

Специфични индикатори за резултат, които следва да бъдат постигнати към юни, 2026 г. с настоящата процедура са, както следва:

- Брой научни публикации или подадени заявки за патенти или полезни модели или софтуерни програми с отворен код
- Брой участия на докторантите в научни форуми за разпространение на резултати по дисертационния труд
- Брой специализации, осъществени от докторантите
- Процент докторанти със завършено обучение – 80% от сключилите договор.

Всеки кандидат за средства следва **задължително** да определи и включи в секция „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване приложимите към проектното му предложение индикатори от вида, посочени по-горе.

**Финансирано от
Европейския съюз**

NextGenerationEU

Допустими дейности:

1. Провеждане на независими научни изследвания в тематичните направления, свързани с зеления преход и цифровите технологии
2. Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация, изпълняваща проектното предложение и при изричното спазване на условията на Рамката;
3. Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код;
4. Закупуване на материали и консумативи, необходими за изпълнението на проекта;
5. Дейности за организация и управление на проекта;
6. Дейности по информиране и публичност.

**Финансирано от
Европейския съюз**

NextGenerationEU

ДОПУСТИМИ КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ:

ПРЕКИ РАЗХОДИ

- Разходи за консумативи, включват: закупуване и доставка на материали, реагенти и консумативи, използвани за дейностите в рамките на проекта.
- Разходи за външни услуги, вкл. за публикуване на научни статии
  - Разходи за възнаграждения (вкл. задължителни здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) на докторанта.
  - Разходи за възнаграждения на ръководителя на докторантурата; на лекторите, водещи курсове по общото специализирано обучение и общото академичното обучение; на членовете на изпитни комисии и научното жури.
- Разходи за участие в 2 научни форума (международни конференции, симпозиуми, семинари и др.), изложения и други събития за разпространение на знания, които са тематично свързани с докторантурата.
- Разходи за специализация за срок до 30 дни в чуждестранен изследователски/иновационен център, вкл. достъп до уникална научноизследователска инфраструктура.

ВАЖНО: Разходите за закрила и поддържане на интелектуалната собственост са недопустими по тази процедура.

**Финансирано от
Европейския съюз**
NextGenerationEU

Начини за определяне на размера на преките разходи

Разходите за консумативи и външни услуги са **ограничени до размера на издръжката на обучението на докторанта на годишна база, която** е равна на удвоения размер на базовия норматив за издръжка на обучението за един студент по коефициента за научната специалност. С Постановление № 108 от 9 август 2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. е определен базов норматив за издръжка на обучението на един учащ се в държавните висши училища в размер **на 719 лв.** Диференцираните нормативи за издръжка на обучението на един докторант по научни специалности са определени в чл. 3 на ПМС №35/27.02.2008 г. В научните специалности, в които се обучават докторанти в БАН диференциалните нормативи са, както следва:

- за научните специалности от приложение No 1 (педагогика и икономика) – коефициент 1.00;
- за научните специалности от приложение No 2 (философия, история, право, психология, култура и изкуство, социология и политически науки и т.н.) – коефициент 1.60;
- за научните специалности от приложение No 3 (математика, механика, химия, физика, астрофизика, геофизика, биология, екология и т.н.) - коефициент 2.30.

Стойността на разходите за възнаграждение на докторанта се определят на основата на месечно възнаграждение от **2300 лв.**, като се отчете продължителността на проекта в месеци. Разходите за възнаграждения на докторантите са с включени задължителни осигуровки за сметка на организацията.

Възнаграждението на **ръководителя** (съгласно чл. 42 от Правилника за дейността на Центъра за обучение и Академичния съвет при БАН) и на лекторите и членовете на изпитни комисии са в размер на **900 лв.** годишно (съгласно Протокол № 3/23.02.2023 г. на Управителния съвет на БАН).

Възнаграждения на членовете на научното жури са съгласно предвиденото в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките.

Разходите за участие в 2 научни форума и специализация за срок до 30 дни включват заплащане на таксата за участие във форума, както и разходите за командировка (транспортни, хотелско настаняване и дневни) на докторанта. Командировъчните разходи са допустими до размера и при условията на Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина или съответните нормативни актове на друга държава – членка на ЕС, в случаите, когато не е приложимо българското законодателство.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

В рамките на настоящата процедура непреки разходи **не** са допустим разход.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

- ▶ **1. Критерии за административното съответствие на предложенията за изпълнение на инвестиция**
- ▶ **2. Критерии за допустимост на кандидатите**
- ▶ **3. Критерии за оценка на допустимостта на предложените дейности**
- ▶ **4. Критерии за допустимост на разходите**

**Финансирано от
Европейския съюз**
NextGenerationEU

Критерии за техническа и финансова оценка

Финансирано от
Европейския съюз

NextGenerationEU

№	Критерии	Максимален брой точки
1	<p>Задълбоченост на познаване на развитието на съответната научна област</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложението отговаря напълно на критерия – 30 т. - Предложението отговаря добре на критерия – 20 т. - Предложението като цяло разглежда критерия, но има значителни слабости – 10 т. - Критерият е неадекватно разгледан, има сериозни присъщи слабости – 0 т. 	30
2	<p>Яснота и обосновааност на целите</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложението отговаря напълно на критерия – 30 т. - Предложението отговаря добре на критерия – 20 т. - Предложението като цяло разглежда критерия, но има значителни слабости – 10 т. - Критерият е неадекватно разгледан, има сериозни присъщи слабости – 0 т. 	30
3	<p>Постижим напредък на резултатите на изследването в съответната област</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложението отговаря напълно на критерия – 30 т. - Предложението отговаря добре на критерия – 20 т. - Предложението като цяло разглежда критерия, но има значителни слабости – 10 т. - Критерият е неадекватно разгледан, има сериозни присъщи слабости – 0 т. 	30
4	Участие на съръководител/консултант от икономически оператор	10
	Общо	100
	Праг за преминаване	50

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

**Финансирано от
Европейския съюз**
NextGenerationEU